

Bankärenden för annans räkning

Välkommen!

Utbildningens delar:

1. Anhörigbehörighet
2. God man
3. Förvaltare
4. Framtidsfullmakt
5. Elektroniska banktjänster

Anhörigbehörighet

Anhörigbehörighet

- Anhörig får göra bankärenden åt en person i sin närhet som blivit sjuk eller av andra skäl inte kan ta hand om sin ekonomi
- Personen ska sakna beslutsförmåga
- Att bara behöva “lite extra hjälp” är inte tillräckligt
- Du som anhörig avgör när personen saknar beslutsförmåga. Läkarintyg kan krävas vid kontakt med banken

*att inte kunna fatta
välgrundade beslut
om sin ekonomi
och andra
personliga ärenden*

Anhörigbehörighet är begränsad

- Anhörig måste vara över 18 år för att få behörighet
- Generellt får anhörig hjälpa till med löpande betalningar och vardagsärenden

Anhörig måste vara över 18 år för att få behörighet.

Anhörigbehörighet ger inte rätt att

- Hantera tillgångar, som exempelvis köpa och sälja en bil eller en fastighet
- Hantera aktier, fonder eller andra värdepapper
- Ta lån eller pantsätta egendom
- Ge bort gåvor från en anhörig

Vem är anhörig?

Anhöriga som kan hjälpa till är i tur och ordning:

1. Make/maka eller sambo
2. Barn
3. Barnbarn
4. Föräldrar
5. Syskon
6. Syskonbarn

...finns maka och barn är det maktan som har anhörigbehörighet; inte barnen.

Fullmakt, intyg och bevis

- Är ni två barn, företräder ni båda gemensamt er förälder. Ni kan dock upprätta en fullmakt för varandra
- Anhörigbehörighet gäller inte om det finns en god man eller förvaltare
- Läkarintyg kan behöva visas upp
- Personbevis från Skatteverket visar släktskapet

Tips!

På www.swedishbankers.se finns mall på fullmakt att använda mellan anhöriga inom samma anhörigkategori

God man och förvaltare

God man och förvaltare

- Kan ge stöd när en person lider av sjukdom, psykisk störning eller försvagat hälsotillstånd
- Träder in när en person inte kan ta hand om sig själv och förvalta sin egendom eller privatekonomi
- Utses av tingsrätten utifrån personens behov av stöd

Vad skiljer en god man från förvaltare?

En god man...

Hjälper till

- Den enskildes godkännande krävs för de flesta handlingarna
- Den enskilde har rättshandlingsförmåga

En förvaltare...

Tar över

- Är inte beroende av den enskildes godkännande i varje ärende
- Den enskilde saknar helt eller delvis rättshandlingsförmåga

Vissa banker kan hjälpa till med bankkort, internetbank eller telefonbank för att underlätta bankärenden.

God man

- Ska hjälpa och skydda den enskildes intressen
- Den enskilde får fortsatt fatta beslut om sig själv och sin egendom
- Anhörig kan bli god man
- Det så kallade "fria kontot" kan användas av god man för vardagliga ärenden åt den enskilde
- För vissa ärenden krävs godkännande från den enskilde och överförmyndaren

En god man ska alltid agera så att det gynnar den enskilde

Förvaltare

- Träder in i den enskildes ställe
- Utses om en person helt och hållet är ur stånd att vårda sig själv eller sin egendom
- Anhörig kan bli förvaltare
- Den enskildes behov styr uppdraget
- Vissa åtgärder kräver överförmyndarens samtycke
- En person med förvaltare får utföra vissa handlingar själv som ligger inom förvaltarens uppdrag, men det kräver att förvaltaren ger sitt samtycke

*En förvaltare
ska alltid agera
så att det
gynnar den
enskilde*

Tänk på!

- God man/förvaltare får inte använda den enskildes säkerhetsdosa eller BankID
- God man/förvaltare kan öppna ett autogiro för vardagliga betalningar
- God man/förvaltares uppdrag upphör när personen som företräds avlider och reglerna om dödsboförvaltning träder in

Spara kvitton!

*Dokumentera alla
händelser och
betalningar i uppdraget
för den årliga
redovisningen.*

Framtidsfullmakt

Framtidsfullmakt

- Innebär att du kan bestämma vem som ska fatta beslut åt dig när du själv inte längre kan göra det
- Ett alternativ till god man och förvaltare och ett komplement till vanliga fullmakter
- Kan gälla både personliga och ekonomiska ärenden; du väljer själv vad du vill att den ska täcka

Formkrav

- Är giltig om den uppfyller formkraven i lagen om framtidsfullmakter
- Fullmaktsgivarens underskrift måste bevittnas av två personer på plats som intygar att fullmaktsgivaren var vid sunt förnuft när fullmakten upprättades
- Vittnena får inte ha direkt släktskap med fullmaktsgivaren
- Kan endast upprättas av fri vilja av person som har fyllt 18 år

Från ikraftträdande...

- Träder i kraft när fullmaktsgivaren inte längre kan ta hand om de ärenden som fullmakten täcker
- Fullmaktshavaren avgör när fullmakten träder i kraft, om inget annat anges i fullmakten
- Fullmaktshavaren måste berätta för den enskildes anhöriga att fullmakten trätt i kraft och vad den innehåller
- Fullmaktshavaren kan ställa ut en fullmakt till en annan person

...till upphörande

- En överförmyndare kan besluta att en framtidsfullmakt inte längre får användas
- Slutar att gälla om en god man eller förvaltare utses för de åtgärder fullmakten avser
- Är fortsatt giltig även om fullmaktsgivaren avlider; om man vill ha det på annat sätt måste det anges i fullmakten

Granskning

Som anhörig till fullmaktsgivaren kan du be fullmaktshavaren redogöra för sina handlingar

Tänk på!

- Fri utformning av vad fullmakten täcker
- Framtidsfullmakt ger inte rätt att använda fullmaktsgivarens BankID
- Framtidsfullmakten ska inte lämnas in för förvaring hos banken
- Fullmaktsgivaren eller fullmaktshavaren förvarar fullmakten hos sig

På
www.swedishbankers.se
finns en mall som är
anpassad särskilt för
bankärenden.

Elektroniska banktjänster

Om elektroniska banktjänster

Att använda internet och mobilen för bankärenden är smidigt och tryggt. Tänk dock alltid på säkerheten!

För att kunna utföra bankärenden i internetbanken måste du legitimera dig elektroniskt med BankID eller säkerhetsdosa.

BankID är en svensk personlig e-legitimation. Fungerar som ett ID-kort jämförbar med pass, körkort och andra ID-handlingar.

Ditt BankID och dina koder är personliga och ska aldrig lämnas ut. Använd aldrig ditt BankID på uppmaning av någon annan!

Företrädare och elektroniska banktjänster

- Företrädare kan av vissa banker få tillgång till den enskildes konto via inloggning med sin egen BankID eller bankdosa
- Krävs att företrädaren är kund i samma bank som den enskilde

Bankbefogenhet per behörighet

Vad/Vem	Betala hyra & löpande kostnader	Öppna/avsluta konto	Byta bank?	Ta upp lån?	Använda den enskildes bankdosa el BankID?
Anhörigbehörighet	Ja	Nej	Nej	Nej	Aldrig
God man	Ja	Konto för daglig hushållning	Med enskildes samtycke	Med ÖFM (överförmyndare) samtycke	Aldrig
Förvaltare	Ja	Ja	Ja	Med ÖFM samtycke	Aldrig
Framtidsfullmakt	Beror på fullmakten	Beror på fullmakten	Beror på fullmakten	Beror på fullmakten	Aldrig

Tips!

- På www.swedishbankers.se finns broschyrer och mallar
- Se över behov av fullmakt även om den inte behövs just nu

*Prata gärna
med din bank
för mer info!*

TACK!